

**Роз'яснення Державної регуляторної служби України
щодо додержання законодавства про державну регуляторну політику
під час військової агресії російської федерації проти України**

Державна регуляторна служба України (далі - ДРСУ) листом від 11.10.2022 № 3650/20-22 наголошує на тому, що в умовах дії правового режиму воєнного стану одним із пріоритетних напрямів діяльності Уряду є створення сприятливих умов для ведення бізнесу, що є запорукою економічної перемоги над ворогом. До таких заходів відноситься, у тому числі, неухильне додержання органами влади та місцевого самоврядування процедури, передбаченої Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) для прийняття регуляторних актів, якими регламентується діяльність суб'єктів господарювання на місцевому рівні.

Відповідно до Закону та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проєктів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» ДРСУ опрацьовує та надає пропозиції щодо удосконалення проєктів рішень, розроблених органами місцевого самоврядування.

12 травня 2022 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 2259-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» (далі - Закон № 2259-IX), згідно з яким статтю 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» доповнено положеннями щодо непоширення у період дії воєнного стану на акти органів місцевого самоврядування вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Отже, починаючи з 20.05.2022, органи місцевого самоврядування можуть приймати регуляторні акти без дотримання процедури передбаченої законодавством для їх прийняття.

Як наслідок, на сьогодні поширені випадки прийняття органами місцевого самоврядування регуляторних актів на власний розсуд, з порушенням вимог законодавства, у тому числі, перевищенням передбачених законами повноважень. У свою чергу, це призводить до порушення суб'єктами нормотворення статті 19 Конституції України, відповідно до якої органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України. Внаслідок нехтування органами місцевого самоврядування вимог законодавства здійснюється негативний вплив на ефективність здійснення суб'єктами господарювання господарської діяльності, що негативно відображається на економічній стійкості країни під час війни. Доцільно зазначити, що усі акти, які приймаються органами місцевого самоврядування без дотримання регуляторної процедури, стосуються не реалізації заходів воєнного стану, а загальних питань здійснення господарської діяльності у територіальних громадах та діятимуть після скасування воєнного стану.

При цьому, ДРСУ акцентує увагу на тому, що саме Закон визначає правові та організаційні засади реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності та встановлює єдиний порядок прийняття проєктів регуляторних актів, вимоги до оприлюднення проєктів та прийнятих регуляторних актів, підготовки аналізу регуляторного впливу таких проєктів, здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів, їх перегляду тощо.

Стаття 34 Закону вимагає від органів місцевого самоврядування, щоб кожен проєкт регуляторного акта перед винесенням на розгляд відповідної ради подавався до відповідальної постійної комісії для вивчення та надання висновків про відповідність проєкту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 Закону. Відповідальна постійна комісія забезпечує підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу внесеного проєкту регуляторного акта, який разом з цим проєктом та підписаним аналізом регуляторного впливу подається до уповноваженого органу для підготовки у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку пропозицій щодо удосконалення проєкту відповідно до принципів державної регуляторної політики.

Невиконання суб'єктом нормотворення, яким є орган місцевого самоврядування, положень статті 34 Закону, порушує принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

ДРСУ звертає увагу, що відповідно до вимог Закону надання роз'яснень положень законодавства про державну регуляторну політику є виключною компетенцією ДРСУ.

Роз'яснення ДРСУ щодо особливостей прийняття проєктів регуляторних актів органами влади в умовах воєнного стану з урахуванням Закону України від 12.05.2022 №2259-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» розміщені на офіційному вебсайті www.drs.gov.ua у рубриці «Регуляторна політика» (підрубрика «Роз'яснення»).

У разі виникнення спірних питань, пов'язаних з дотриманням процедури прийняття регуляторних актів, можна звернутись безпосередньо до фахівців відділу проведення експертизи проєктів регуляторних актів органів місцевого самоврядування Департаменту державної регуляторної політики та дерегуляції, що вказані на офіційному вебсайті www.drs.gov.ua у рубриці «Контакти».

Додержання вимог Закону забезпечить правову основу для здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності на місцевому рівні, що створить максимально зручні умови для ведення бізнесу, допоможе підприємцям відновити роботу, призупинену через бойові дії та зберегти робочі місця.

Враховуючи вищевикладене, ДРСУ наголошує на необхідності неухильного виконання вимог Закону при розробленні проєктів регуляторних актів та рекомендуємо чітко дотримуватися процедури, передбаченої статтями 4 та 8 Закону.